

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2021 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	Бележки	2021	2020
Приходи от лихви		308,556	292,160
Разходи за лихви		(45,412)	(59,511)
Нетен лихвен доход	6	263,144	232,649
Приходи от такси и комисиони		143,015	116,250
Разходи за такси и комисиони		(24,150)	(20,401)
Нетен доход от такси и комисиони	7	118,865	95,849
Нетни приходи от търговски операции	8	15,380	11,991
Други нетни оперативни приходи	9	11,368	10,344
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		408,757	350,833
Административни разходи	10	(179,441)	(181,842)
Обезценка	11	(122,494)	(93,660)
Други приходи/(разходи), нетно	12	4,754	(31,750)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		111,576	43,581
Разходи за данъци	13	(11,493)	(4,700)
НЕТНА ПЕЧАЛБА		100,083	38,881

Други всеобхватни доходи за периода

Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба

Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(8,968)	3,701
--	--	---------	-------

Общо други всеобхватни доходи		(8,968)	3,701
--------------------------------------	--	----------------	--------------

ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		91,115	42,582
--------------------------------	--	---------------	---------------

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 75.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2022 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2022 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД
Пер. № 016

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

Атина Мавридис
Управител

ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД
София
Пер. № 176

Райна Стефанова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	Бележки	2021	2020
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	14	1,868,853	2,060,496
Инвестиции в ценни книжа	15	1,482,699	1,132,106
Вземания от банки и финансови институции	16	87,412	106,085
Вземания от клиенти	17	6,315,581	6,038,889
Имоти и оборудване	18	75,881	72,972
Нематериални активи	19	13,831	14,678
Деривати държани за управление на риска		1,042	5,110
Активи придобити като обезпечения	21	450,987	706,042
Инвестиционни имоти	22	732,850	414,021
Инвестиции в дъщерни дружества	23	45,873	44,872
Активи с право на ползване	24	77,725	139,837
Други активи	25	116,136	97,721
ОБЩО АКТИВИ		11,268,870	10,832,829
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	29,879	14,340
Задължения към други клиенти	27	9,425,251	9,100,155
Други привлечени средства	28	106,271	104,151
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		2,164	-
Хибриден дълг	29	320,733	267,579
Деривати държани за управление на риска		2,166	410
Отсрочени данъчни пасиви	20	26,608	21,286
Текущи данъчни пасиви		1,332	12
Лизингови задължения	24	77,785	139,868
Други пасиви	30	7,817	7,279
ОБЩО ПАСИВИ		10,000,006	9,655,080
Акционерен капитал	31	149,085	149,085
Премии от емисии на акции	31	250,017	250,017
Законови резерви	31	39,861	39,861
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		6,545	15,513
Преоценъчен резерв на недвижими имоти		4,500	4,500
Други резерви и неразпределена печалба	31	818,856	718,773
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		1,268,864	1,177,749
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		11,268,870	10,832,829

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 75.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2022 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чаддар Златев
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2022 г.:
Недялко Апостолов
Управител

БДО България ООД

Цветана Стефанина, управител
Регистриран одитор
отговорен за одита

Атина Мавридис
Управител

ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД

Райна Стефанова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Индивидуален отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	2021	2020
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	100,083	38,881
Корекции за непарични операции		
Обезценка	122,493	93,660
Нетен лихвен доход	(263,145)	(232,649)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	11,379	12,435
Начислени данъци	11,433	4,703
(Печалби) от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	(11)	(71)
Загуби/(Печалби) от продажби на други активи, нетно	6,025	(1,179)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(30,340)	(2,312)
	(42,083)	(86,532)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1,914)	1,289
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(241,685)	(97,962)
(Увеличение)/намаление на вземания от банки и финансови институции	(4,109)	1,062
(Увеличение) на вземания от клиенти	(491,458)	(344,016)
Намаление на други активи	47,765	7,327
	(691,401)	(432,300)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение/(намаление) на задължения към банки	15,539	(10,708)
Увеличение на задължения към други клиенти	342,450	424,557
Нетно (намаление) на други пасиви	(60,371)	(6,660)
	297,618	407,189
Получени лихви	346,863	268,560
Платени лихви	(62,497)	(67,717)
Получени дивиденди	401	374
(Платен) данък върху печалбата	(3,853)	(314)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	(154,952)	89,260
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(13,464)	(11,333)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	34	132
Продажби на други активи	14,037	13,496
(Увеличение) на инвестиции	(117,365)	(188,276)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(116,758)	(185,981)
Финансиране		
Увеличение/(намаление) на други заемни средства	4,238	(5,805)
Увеличение на подчинени пасиви	53,068	-
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	-	39,085
Увеличение на премиения резерв свързано с новоиздадените акции	-	153,017
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ	57,306	186,297
НЕТНО (НАМАЛЕНИЕ)/УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	(214,404)	89,576
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	2,130,044	2,040,468
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	1,915,640	2,130,044

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 75.
 Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2022 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
 Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
 Изпълнителен директор

Янко Караколев
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2022 г.:
 Недялко Апостолов
 Управител

Цветана Стефанина, управител
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Атина Мавридис
 Управител

ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД
 Рег. № 176

Райна Стефанова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

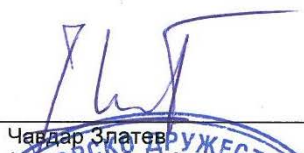
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценъчен резерв на недвижимите имоти	Законови резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2020 г.	110,000	97,000	679,892	11,812	4,500	39,861	943,065
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2020 г.	-	-	38,881	-	-	-	38,881
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	3,701	-	-	3,701
Увеличение на акционерния капитал							
Увеличение на капитала чрез новоиздадени акции	39,085	-	-	-	-	-	39,085
Премийен резерв на новоиздадените акции	-	156,339	-	-	-	-	156,339
Намаление на премийния резерв свързано с разходи по емитирането на капитала	-	(3,322)	-	-	-	-	(3,322)
Салдо към 31 декември 2020 г.	149,085	250,017	718,773	15,513	4,500	39,861	1,177,749
Общо всеобхватни доходи за периода							
Нетна печалба за 2021 г.	-	-	100,083	-	-	-	100,083
Други всеобхватни доходи за периода							
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(8,968)	-	-	(8,968)
Салдо към 31 декември 2021 г.	149,085	250,017	818,856	6,545	4,500	39,861	1,268,864

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 75.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 30 март 2022 година и подписани от негово име от:

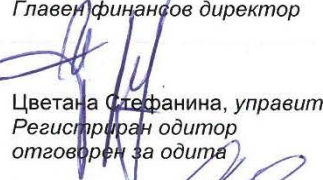

 Никола Бакалов
 Главен изпълнителен директор

 Чавдар Златев
 Изпълнителен директор

 Янко Караколев
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 30/03/2022 г.
 Недялко Апостолов
 Управител

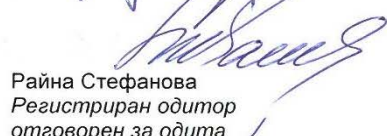

 Цветана Стефанина, управител
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

 Атина Мавридис
 Управител

ЕКОВИС ОДИТ БГ ООД

 Райна Стефанова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

1. База за изготвяне на финансовите отчети**(а) Правен статут**

„Първа инвестиционна банка“ АД (Банката) е създадена през октомври 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българската народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

Банката има чуждестранни дейности в Кипър, чрез свой клон.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българската фондова борса - София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007 г.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

•Управителен съвет

- o Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
- o Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
- o Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
- o Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
- o Г-н Янко Караколев – член на Управителния съвет
- o Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

През 2020 г. настъпиха следните промени в състава на Управителния съвет на Банката:

- o Г-н Никола Бакалов (текущо изпълняващ функцията на Главен изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (РЮЛНЦ), воден от Агенцията по вписванията, 7 февруари 2020г. От 25 март 2020 г. е избран за Главен изпълнителен директор.
- o Г-н Неделчо Неделчев престава да бъде член на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 14 април 2020 г.
- o Г-н Живко Тодоров престава да бъде член на Управителния съвет на Банката, като след одобрение на Българската народна банка обстоятелството е вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията на 22 април 2020 г.
- o Г-жа Ралица Богоева (Изпълнителен директор), след одобрение на Българската народна банка е избрана за член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката, като изпълнява тези функции от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 29 май 2020 г.
- o Г-н Янко Караколев (член на Управителния съвет), след одобрение на Българската народна банка е избран за член на Управителния съвет на Банката, като изпълнява тази функция от датата на вписване в Търговския регистър и РЮЛНЦ, воден от Агенцията по вписванията на 25 юни 2020 г.

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(a) Правен статут, продължение

• Надзорен съвет

- o Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
- o Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
- o Г-н Георги Мутафчиев – член на Надзорния съвет (починал на 03.07.2021 г. и участието му е заличено на 13.12.2021 г.)
- o Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
- o Г-жа Мая Георгиева – член на Надзорния съвет
- o Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2021 г. е 2,466 души (към 31 декември 2020 г. 2,524).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

(b) Приложими стандарти

Индивидуалните финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Банката. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

Настоящите финансови отчети на Банката не са консолидирани. Тези индивидуални финансови отчети представляват неразделна част от консолидираните финансови отчети. Информация за основни доходи на акция е представена в консолидираните финансови отчети.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2021 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- Изменения в МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9 в сила от 1 януари 2021, приети от ЕС, дата на одобрение 15 декември 2020 г., публикуван в Официален вестник на 16 декември 2020 г.
- Изменения в МСФО 9, МСС 39, МСФО 4, МСФО 7 и МСФО 16 Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2 в сила от 1 януари 2021 г., приети от ЕС, дата на одобрение 13 януари 2021 г., публикуван в Официален вестник на 14 януари 2021 г.
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Намаления на наемите, свързани с Covid-19 след 30 юни 2021 г., в сила от 1 април 2021 г., приет от ЕС, дата на одобрение 30 август 2021 г. Публикуван в Официален вестник на 31 август 2021 г.
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 18 май 2017 г., приет от ЕС, дата на одобрение 19 ноември 2021 г., публикуван в Официален вестник на 23 ноември 2021 г. с ефективна дата 1 Януари 2023.

Бележки към финансовите отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2021 г., продължение

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС, дата на одобрение 28 юни 2021 г., публикуван в Официален вестник на 2 юли 2021 г.

Приемането на тези изменения в съществуващите стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Дружеството.

(e) Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС:

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Дружеството при изготвянето на финансовите отчети.

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС.
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г. все още не са приети от ЕС.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(a) Признаване на приходи

(i) Лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Банката оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Банката се признават в печалбата или загубата, когато съответната услуга е извършена.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(a) Признаване на приходи, продължение

(iii) *Нетни приходи от търговски операции*

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Банката.

(iv) *Дивиденди*

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) Принципи на отчитане на инвестиции в дъщерни предприятия

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислената обезценка.

(c) Валутни операции

(i) *Функционална валута и валута на представяне*

Финансовите отчети са представени в български левове, която е функционалната валута и валутата на представяне на Банката.

(ii) *Сделки и салда*

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) *Чуждестранни дейности*

Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. При определяне на функционалната валута на чуждестранните дейности се взема предвид, че те осъществяват своята дейност като продължение на дейността на основната отчетна единица.

(d) Финансови активи

(i) *Признаване*

Банката признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Банката първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(i) *Признаване, продължение*

Банката класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) *Финансови активи отчитани по амортизирана стойност*

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва, се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) *Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход*

Дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) *Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата*

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Банката не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(v) *Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход*

Банката може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) *Оценка по справедлива стойност*

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Банката има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Банката използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Банката следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Банката счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Банката признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“. Банката, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Банката ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Банката да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Банката на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Банката.

Банката оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(vii) *Отписване*

Банката отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Банката е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Банката запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекът или бъдат отменени.

Банката извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Банката е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Банката нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Банката е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Банката запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Банката запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Банката е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Банката държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да пораждат плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки

(i) *Отдаване и наемане на ценни книжа*

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или по справедлива стойност, отчитана в друг всеобхватен доход. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Банката. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа,

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(г) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки, продължение

(i) *Отдаване и наемане на ценни книжа, продължение*

се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) *Споразумения за репо сделки*

Банката сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент. Когато Банката закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсирание

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Банката признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка, когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване на финансовия актив. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното му признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за целия живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информацията относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(к) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(л) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банката, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	10 - 14
• Програмни продукти	10 - 50

(м) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(н) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Банката се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Банката възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Банката се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Банката сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Банката признава провизия по поети условия задължения, когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансните пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Банката прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения индивидуален финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Банката и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в индивидуалния финансов отчет за предходната година.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(г) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2021 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, доходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 18 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.
- Бележки 11, 15, 17 - Измерване на очакваните кредитни загуби - Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Банката и всички парични потоци, които Банката очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Банката. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Бележка 15,17 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност - Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.
- Бележка 24 – срок на лизинговите договори - При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).
- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Банката е признала провизии по съдебни спорове. Банката е ответник по съдебни дела, чиито изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(s) *Оценка на активите, придобити от обезпечения*

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(t) *Подоходни данъци*

Печалбата на Банката е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Банката отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(u) *Доходи на персонала*

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Банката за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Банката се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(u) *Доходи на персонала, продължение*

настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Банката има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Банката признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(v) *Лизинг*

(i) *Дружеството като лизингополучател*

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Банката преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Банката извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Банката има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Банката има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Банката оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Банката като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Банката признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Банката, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Банката амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Банката също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Банката оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) Лизинг, продължение

(i) Дружеството като лизингополучател, продължение

Банката прилага считано от 01.01.2019 г. МСФО 16 Лизинг. За целта е направен анализ на изискванията на същия и са установени следните съществени моменти в него:

МСФО 16 Лизинг въвежда нови правила за отчитане на договорите за лизинг. На първо място, стандартът изисква да се направи анализ дали и кои споразумения с или без правната форма на лизинг, представляват лизинг или съдържат елементи на лизинг, съгласно даденото от МСФО 16 пар.9 определение на лизинг. Съгласно пар.9, дадено споразумение представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако:

- има *определен* актив и
- с договора се прехвърля *правото на контрол върху използването* на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

В общия случай се изисква от лизингополучателя в началната дата на лизинга да признае актив, произтичащ от право на ползване срещу лизингово задължение.

Също така, вместо да прилага изискванията за признаване на актив за ползване срещу задължение за плащане по лизингов договор, лизингополучателят може да избере да отчита лизинговите договори като разход по линейния метод през срока на лизинга при следните видове договори:

- със срок до 12 месеца от началната дата на прилагане на МСФО 16
- лизингов актив с ниска стойност

В процеса на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, Банката е предприела следните действия:

- Извършен е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;

- Взето е решение да се приеме частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променена). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения.

Ръководството анализира ефекта от прилагането на стандарта с очакван срок на лизинга по договорите до 5 години, тъй като в голяма част от договорите за наем, по които Банката е страна като наемател, Банката има възможност за прекратяване след три или шест месечно предизвестие без неустойка. Дори и при останалите е налице такава възможност съгласно закона.

Това се отразява на очаквания действителен срок на лизинга, тъй като срокът на договорите зависи от вероятността Банката да упражни тази опция. Във връзка с това Банката преценява периода от пет години за показателен относно максималния размер на лизинговия срок, независимо че са налични договори с по-дълъг срок.

За да определи диференциалния лихвен процент, Банката използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Банката и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по

Бележки към финансовите отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) Лизинг, продължение

(i) Дружеството като лизингополучател, продължение

гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Банката ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Банката е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен ред "Активи с право на ползване", а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен ред "Лизингови задължения"..

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Банката. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите ѝ.

(ii) Дружеството като лизингодател

В частта на МСФО 16 отнасяща се до Банката в качеството ѝ на лизингодател не бяха открити съществени изменения спрямо предходния МСС 17. Банката класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако по същество прехвърля всички рискове и ползи свързани със собствеността на актива предмет на лизинга. Всички други договори за лизинг се класифицират като оперативни.

При финансов лизинг Банката признава като актив вземане по договора в размер равен на нетната инвестиция в лизинга. През срока на лизинговия договор Банката признава лихвен приход по вземането по лихвен процент, отразяващ нормата на възвращаемост на нетната инвестиция в лизинга.

При оперативен лизинг Банката признава лизинговите плащания като приход на линейна база.

Като лизингодател, Банката класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Банката поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Банката са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти, Банката поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Банката да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Банката управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) *Кредитен риск*

Кредитен риск е общо рискът от загуби по позиции във финансови инструменти, следствие невъзможността на една или повече страни по експозицията да посрещнат своя ангажимент. Основни компоненти на кредитния риск:

- **Риск от неизпълнение**

Рискът от неизпълнение е рискът емитентните на финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения.

- **Кредитен риск от контрагента**

Кредитен риск от контрагента е рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и транзакции с удължен сетълмент.

- **Сетълмент риск**

Сетълмент риск за банката е рискът от неуредени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетълмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP (“свободни доставки”). Извън обхвата на този вид риск са всички инструменти изложени на кредитен риск от контрагента.

Кредитния риск се следи текущо, съгласно вътрешните процедури по управление на риска, и се контролира посредством прилагането на минимални прагове за кредитно качество на емитент/контрагент и лимити за размер на експозицията според кредитното качество.

(ii) *Пазарен риск*

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните условия. Банката поема пазарен риск, когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (ценови риск).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата риск стратегия.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

A. Търговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейл от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

	31 декември	2021 г.			31 декември
в хил. лв.	2021 г.	средно	минимално	максимално	2020 г.
VaR	0.0	0.4	0.0	38.4	0.0

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Банката е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Банката ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банката и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Банката, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Банката се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Банката извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната й стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, транспонирана в Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготвя план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкротичен шок, системен шок и комбиниран шок. При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения. С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Банката поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи

в хил. лв.	31 декември 2021 г.	31 декември 2020 г.
Средства в централни банки	1,411,085	1,576,768
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	447,818	498,097
Необременени държавни ценни книжа	783,637	637,904
Злато	2,765	2,598
Общо ликвидни активи	2,645,305	2,715,367

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2021 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 7.82% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2020 г.: 6.17%).

Един от основните коефициенти, използвани от Банката за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към размера на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2021 г.	31 декември 2020 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	28.07%	29.84%

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Матуритетна структура към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,868,853	-	-	-	-	1,868,853
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	241,046	-	-	-	24,359	265,405
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	-	-	-	-	901,155
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	316,139	-	316,139
Вземания от банки и финансови институции	77,792	5,909	963	2,748	-	87,412
Вземания от клиенти	750,511	158,518	1,082,893	4,323,659	-	6,315,581
Други финансови активи	1,042	-	-	-	-	1,042
Общо финансови активи	3,840,399	164,427	1,083,856	4,642,546	24,359	9,755,587
Пасиви						
Задължения към банки	29,879	-	-	-	-	29,879
Задължения към други клиенти	5,580,080	1,125,734	2,203,384	516,053	-	9,425,251
Други привлечени средства	4	34,257	3,992	68,018	-	106,271
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	2,164	-	2,164
Хибриден дълг	-	-	-	320,733	-	320,733
Други финансови пасиви, нетно	(81)	2,853	(606)	-	-	2,166
Общо финансови пасиви	5,609,882	1,162,844	2,206,770	906,968	-	9,886,464
Положителна/(отрицателна) разлика в сročността на активите и пасивите	(1,769,483)	(998,417)	(1,122,914)	3,735,578	24,359	(130,877)

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност в печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение
Матуритетна структура към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,060,496	-	-	-	-	2,060,496
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	240,808	-	-	-	23,083	263,891
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	-	-	-	-	668,385
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	199,830	-	199,830
Вземания от банки и финансови институции	85,823	4,387	755	15,120	-	106,085
Вземания от клиенти	796,401	214,808	752,038	4,275,642	-	6,038,889
Други финансови активи	724	-	-	4,386	-	5,110
Общо финансови активи	3,852,637	219,195	752,793	4,494,978	23,083	9,342,686
Пасиви						
Задължения към банки	14,340	-	-	-	-	14,340
Задължения към други клиенти	4,914,768	1,119,837	2,480,948	584,602	-	9,100,155
Други привлечени средства	8	20	3,857	100,266	-	104,151
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,579	267,579
Други финансови пасиви, нетно	104	306	-	-	-	410
Общо финансови пасиви	4,929,220	1,120,163	2,484,805	684,868	267,579	9,486,635
Положителна/(отрицателна) разлика в сročността на активите и пасивите	(1,076,583)	(900,968)	(1,732,012)	3,810,110	(244,496)	(143,949)

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение
- В. Нетърговски операции, продължение
- (i) *Ликвиден риск, продължение*

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2021 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,868,853	-	-	-	1,868,853
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	265,405	-	-	-	265,405
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	-	-	-	901,155
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	49,884	97,804	-	170,666	318,354
Вземания от банки и финансови институции	77,792	5,909	963	2,748	87,412
Вземания от клиенти	750,989	159,695	1,108,958	5,152,216	7,171,858
Общо финансови активи	3,914,078	263,408	1,109,921	5,325,630	10,613,037
Финансови пасиви					
Задължения към банки	29,879	-	-	-	29,879
Задължения към други клиенти	5,580,109	1,125,791	2,203,799	516,525	9,426,224
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	2,164	2,164
Други привлечени средства	4	34,313	4,008	70,615	108,940
Хибриден дълг	-	-	227,406	138,137	365,543
Общо финансови пасиви	5,609,992	1,160,104	2,435,213	727,441	9,932,750
Деривати държани за управление на риска					
Изходящ поток	52,622	-	-	-	52,622
Входящ поток	50,023	639	606	-	51,268
Паричен поток от деривати, нетно	(2,599)	639	606	-	(1,354)

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2020 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	2,060,496	-	-	-	2,060,496
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	263,891	-	-	-	263,891
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	-	-	-	668,385
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	39,150	166,001	205,151
Вземания от банки и финансови институции	85,823	4,387	755	15,120	106,085
Вземания от клиенти	796,943	216,447	772,921	5,119,718	6,906,029
Общо финансови активи	3,875,538	220,834	812,826	5,300,839	10,210,037
Финансови пасиви					
Задължения към банки	14,340	-	-	-	14,340
Задължения към други клиенти	4,914,965	1,120,233	2,484,188	588,347	9,107,733
Други привлечени средства	8	20	3,875	103,537	107,440
Хибриден дълг	-	-	27,577	291,223	318,800
Общо финансови пасиви	4,929,313	1,120,253	2,515,640	983,107	9,548,313
Деривати държани за управление на риска					
Изходящ поток	2,587	308	-	46,923	49,818
Входящ поток	733	1	-	48,896	49,630
Паричен поток от деривати, нетно	(1,854)	(307)	-	1,973	(188)

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(i) Ликвиден риск, продължение

Очакваните парични потоци на Банката по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск

Лихвен риск

Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Банката е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2021 г. е +16 458/+33 288 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2021 г., е -3 022/+1 925 хил. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
Ефект в хил. лв.				
2021 г.				
Към 31 декември	(3 022)	1 925	16 458	33 288
Средна за периода	(2 918)	2 320	4 482	37 489
Максимална за периода	270	4 105	16 458	50 855
Минимална за периода	(5 134)	(250)	(4 218)	24 204
2020 г.				
Към 31 декември	711	(452)	18 847	11 397

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Лихвен риск, продължение

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Рискът, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти, предизвикващи колебания в цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти, който не е обяснен от лихвения риск на банковия портфейл или от очаквания кредитен риск/риск от (внезапно) неизпълнение. Обект на риск на кредитния спред са само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по пазарна стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл и при риска от промяна в кредитните спредове Банката изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Банката.

Приложимите сценарии на шок са калибрани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

Ефектът върху икономическата стойност на Банката към 31 декември 2021 г. е (35,757) хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 589 хил. лв.

	Нетен лихвен доход	Капитал
Ефект в хил. лв.		
2021 г.		
Към 31 декември	589	(35,757)
Средна за периода	535	(33,858)
Максимална за периода	748	(31,377)
Минимална за периода	391	(37,010)
2020 г.		
Към 31 декември	280	(28,881)

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение
- В. Нетърговски операции, продължение
- (ii) Пазарен риск, продължение
- Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2021 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	733,912	728,044	-	-	5,868	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	236,550	-	236,550	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	26,014	875,141	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	316,139	-	52,166	97,655	1,765	164,553
Вземания от банки и финансови институции	24,727	13,089	11,638	-	-	-
Вземания от клиенти	5,560,650	5,154,011	8,831	19,868	98,702	279,238
Общо лихвоносни активи	7,773,133	5,921,158	1,184,326	117,523	106,335	443,791
Пасиви						
Задължения към банки	29,879	29,879	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,403,584	4,250,411	1,308,002	1,125,734	2,203,384	516,053
Други привлечени средства	103,633	95,663	-	-	-	7,970
Хибриден дълг	372,906	-	-	-	-	372,906
Общо лихвоносни пасиви	9,910,002	4,375,953	1,308,002	1,125,734	2,203,384	896,929

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата и загубата са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2020 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>в хил. лв.</i>	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	518,526	518,526	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	236,499	-	236,499	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	668,385	24,011	644,374	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	199,830	-	-	-	39,150	160,680
Вземания от банки и финансови институции	30,030	16,198	10,877	-	2,955	-
Вземания от клиенти	5,328,404	5,045,885	1,797	18,970	93,645	168,107
Общо лихвоносни активи	6,981,674	5,604,620	893,547	18,970	135,750	328,787
Пасиви						
Задължения към банки	14,340	14,340	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,078,370	3,507,226	1,385,757	1,119,837	2,480,948	584,602
Други привлечени средства	104,151	100,899	-	-	-	3,252
Хибриден дълг	267,579	-	-	-	-	267,579
Общо лихвоносни пасиви	9,464,440	3,622,465	1,385,757	1,119,837	2,480,948	855,433

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Банката е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Банката изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Банката пораждат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Банката, които не са деноминирани във валутата на представяне на Банката. Тези експозиции са представени по-долу:

в хил. лв.	2021	2020
Парични активи		
Евро	4,257,869	4,333,726
Щатски долари	520,564	560,693
Други валути	154,806	149,862
Злато	2,765	2,598
Парични пасиви		
Евро	3,513,821	3,522,779
Щатски долари	521,197	557,448
Други валути	154,565	149,865
Злато	2,246	2,172
Нетна валутна позиция		
Евро	744,048	810,947
Щатски долари	(633)	3,245
Други валути	241	(3)
Злато	519	426

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Банката управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Банката като не успее да изплати свое задължение. Банката е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите, когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв	Кредити и вземания							
	Кредити и вземания		Кредити и вземания		Инвестиции в		Задбалансови	
	от други клиенти		от банки, включително от централни банки		дългови ценни книги		ангажименти	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Балансова стойност	6,315,581	6,038,889	1,708,813	1,990,640	1,453,794	1,104,714	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	818,028	762,885

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2021 г.
в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,465,509	(74,890)	5,390,619
Необслужвани			
Групово обезценени	234,814	(74,763)	160,051
Индивидуално обезценени	1,078,998	(314,087)	764,911
Общо	6,779,321	(463,740)	6,315,581

31 декември 2020 г.
в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,054,851	(71,807)	4,983,044
Необслужвани			
Групово обезценени	251,862	(108,117)	143,745
Индивидуално обезценени	1,243,055	(330,955)	912,100
Общо	6,549,768	(510,879)	6,038,889

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2021 г.		31.12.2020 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,538,726	(12,689)	4,053,162	(12,184)
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	926,783	(62,201)	1,001,689	(59,623)
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,313,812	(388,850)	1,494,917	(439,072)
Общо	6,779,321	(463,740)	6,549,768	(510,879)

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за кредитния риск и за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2021 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 931,502 хил. лв. (2020: 777,984 хил. лв.).

В допълнение, Банката е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

в хил. лв.	2021	2020
Търговия	718,868	797,401
Производство	1,296,309	1,277,091
Услуги	643,781	718,263
Финанси	182,494	126,931
Транспорт	248,112	229,666
Комуникации	149,011	147,613
Строителство	390,458	367,674
Селско стопанство	238,102	180,456
Туризм	280,646	264,840
Инфраструктура	443,981	425,495
Частни лица	2,176,590	2,003,581
Други	10,969	10,757
Обезценка	(463,740)	(510,879)
Общо	6,315,581	6,038,889

Сумите, включени в таблиците, представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Банката е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2021 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 207,934 хил. лв. (2020: 198,704 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 86,060 хил. лв. (2020: 85,933 хил. лв.) - минно дело и 72,319 хил. лв. (2020: 81,708 хил. лв.) - енергетика.

Банката е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 7 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2020: 6), към които експозицията превишава 10% от капитала от първи ред на Банката на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 1,245,214 хил. лв., която представлява 82.02% от капитала от първи ред (2020: 801,104 хил. лв., представлявали 52.01% от капитала от първи ред).

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Към 31.12.2021 г. няма предоставени кредити от клона в Кипър, а към 31.12.2020 г. брутната им балансова стойност е 1,018 хил. лв.

Политиката на Банката изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2021	2020
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	99%	97%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	267%	273%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	87%	51%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	537%	467%

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Банката на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 149,695 хил. лв. (2020: 162,527 хил. лв):

в хил. лв.	2021	2020
Ипотека	1,652,995	1,615,658
Залог на вземания	1,996,537	1,815,413
Залог на търговски предприятия	14,395	17,385
Ценни книжа	31,060	51,888
Банкови гаранции	3,750	-
Поръчителства и други гаранции	2,624,371	2,583,556
Залог на машини и съоръжения	41,839	38,677
Залог на парични средства	79,096	30,804
Необезпечени	185,583	233,860
Общо	6,629,626	6,387,241

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

в хил. лв.	2021	2020
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	202,678	172,855
Над 50% до 70%	308,260	250,723
Над 70% до 90%	425,094	398,105
Над 90% до 100%	20,202	21,766
Повече от 100%	77,630	74,668
Общо	1,033,864	918,117

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iii) Кредитен риск, продължение

Кредити към предприятия

Кредитите към предприятия, които представляват индивидуално значими експозиции, са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Банката изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Банката приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2021 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 825,285 хил. лева (2020: 959,853 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 790,560 хил. лева (2020: 909,784 хил. лева).

Банката следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банката изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на пазарните лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити през годината

в хил. лв.

Вид на предоговарянето	2021		2020	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	232,459	8,543	372,355	10,218
Промяна на срока на погасяване	119,847	6,133	116,737	5,452
Промяна на размера на пог. вноски	-	-	5	-
Промяна на размера на лихвата	6,896	-	5,235	-
По искане на кредитополучателя	47,386	171	32,747	25
Други причини	58,330	2,239	217,631	4,741
Кредитиране на предприятия	1,856,010	75,570	2,615,119	216,949
Промяна на срока на погасяване	229,270	2,013	150,620	1,617
Промяна на размера на пог. вноски	45,160	240	323,823	1,330
Промяна на размера на лихвата	21,809	-	13,831	5
По искане на кредитополучателя	885,746	37,708	582,102	24,277
Други причини	674,025	35,609	1,544,743	189,720
Общо:	2,088,469	84,113	2,987,474	227,167

Бележки към финансовите отчети**3. Управление на риска, продължение****В. Нетърговски операции, продължение****(iii) Кредитен риск, продължение****Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск**

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

(iv) Експозиция към държавен дълг

Банката внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка. Банката не е признала обезценка по отношение на експозициите към държавен дълг отчитани по амортизирана стойност към 31 декември 2021 г. и 31 декември 2020 г., както и по отношение на тези отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

в хил. лв.

31 декември 2021 г.

Портфейл	България	Литва	Латвия	Словакия	САЩ	Румъния	Италия	Испания	Португалия	Унгария	Хърватия	Израел	Европейски съюз	Ирландия	Саудитска Арабия
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	414,481	44,010	64	2,158	155,011	80,442	1,807	20,974	19,891	15,340	7,651	3,916	561	19,101	10,037
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	164,553	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52,166	-	-	-
Общо	579,049	44,010	64	2,158	155,011	80,442	1,807	20,974	19,891	15,340	7,651	56,082	561	19,101	10,037

в хил. лв.

31 декември 2020 г.

Портфейл	България	Литва	Латвия	Словакия	САЩ	Румъния	Италия	Испания	Португалия	Унгария	Хърватия	Израел	Европейски съюз
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	323,285	45,950	67	2,216	143,432	53,028	10,478	21,535	20,433	15,520	7,835	-	596
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	116,191	-	-	-	-	-	-	39,150	-	-	-	44,488	-
Общо	439,491	45,950	67	2,216	143,432	53,028	10,478	60,685	20,433	15,520	7,835	44,488	596

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	55,548	20,752	260,122	242,627	579,049
Литва	-	-	-	44,010	-	44,010
Латвия	-	-	-	64	-	64
Словакия	-	-	-	-	2,158	2,158
САЩ	34,537	86,336	-	34,080	58	155,011
Румъния	-	-	23,546	45,416	11,480	80,442
Италия	-	-	-	-	1,807	1,807
Испания	-	-	-	20,974	-	20,974
Португалия	-	-	-	-	19,891	19,891
Унгария	-	-	-	-	15,340	15,340
Хърватия	-	-	-	7,651	-	7,651
Израел	52,166	-	3,916	-	-	56,082
Европейски съюз	-	-	-	-	561	561
Ирландия	-	-	-	-	19,101	19,101
Саудитска Арабия	-	-	-	-	10,037	10,037
Общо	86,703	141,884	48,214	412,317	323,060	1,012,178

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2020 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	8,383	-	228,100	203,008	439,491
Литва	-	-	-	-	45,950	45,950
Латвия	-	-	-	67	-	67
Словакия	-	-	-	-	2,216	2,216
САЩ	39,846	103,586	-	-	-	143,432
Румъния	-	-	-	-	53,028	53,028
Италия	-	-	-	-	10,478	10,478
Испания	-	-	39,150	-	21,535	60,685
Португалия	-	-	-	-	20,433	20,433
Унгария	-	-	-	-	15,520	15,520
Хърватия	-	-	-	7,835	-	7,835
Израел	-	-	-	44,488	-	44,488
Европейски съюз	-	-	-	-	596	596
Общо	39,846	111,969	39,150	280,490	372,764	844,219

3. Управление на риска, продължение**С. Капиталова адекватност**

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36 относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Банката се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви;

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличаване на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

През 2020 г., както е оповестено в Бележка 31, Банката завърши успешно увеличаване на основния си капитал чрез емисия на нови акции, което е довело до увеличаване в Акционерния капитал от 39,085 хил. лв. и в премийния резерв от 153,017 хил. лв., нетно от разходите по емисията.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29).

Капитал от втори ред

Към 31 декември 2021 г. Банката няма инструменти, класифицирани като Капитал от втори ред.

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение
Собствен капитал
2021
2020
в хил. лв
Базов собствен капитал от първи ред

Изплатени капиталови инструменти	149,085	149,085
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(30)	(40)
Премийни резерви	250,017	250,017
Други резерви	758,634	719,753
Натрупан друг всеобхватен доход	11,045	20,013

Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:

(-) Нематериални активи	(13,831)	(14,678)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	130,113	177,342
(-) Други приспадания	(21,024)	(15,547)

Базов собствен капитал от първи ред
1,264,009
1,285,945
Инструменти допълнителен капитал от първи ред

Хибриден дълг	254,258	254,258
---------------	---------	---------

Капитал от първи ред
1,518,267
1,540,203
Капитал от втори ред
-
-
Собствен капитал
1,518,267
1,540,203

3. Управление на риска, продължение**С. Капиталова адекватност, продължение**

Банката изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопреетеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Банката изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Банката изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Банката изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Банката разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия ѝ процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Банката изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Банката спазва регулаторните капиталови изисквания.

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2021	2020	2021	2020
Рисковопрегледени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	2,469,808	2,465,244	13,224	8,897
Многостранни банки за развитие	83	57	-	-
Международни организации	344	-	-	-
Институции	374,520	394,044	164,487	109,092
Предприятия	2,542,742	2,259,989	2,148,344	2,172,735
Експозиции на дребно	1,439,002	1,306,865	939,040	860,414
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	1,726,307	1,652,584	650,092	646,180
Експозиции в неизпълнение	924,620	1,055,844	987,927	1,109,944
Предприятия за колективно инвестиране	2,705	2,694	2,705	2,694
Капиталови инструменти	71,993	69,529	91,588	87,621
Други позиции	1,736,660	1,631,171	1,490,409	1,456,024
Общо	11,288,784	10,838,021	6,487,816	6,453,601
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	41	343
Предприятия	340,015	284,262	42,406	49,526
Експозиции на дребно	447,503	443,856	4,320	4,947
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	29,167	33,929	6,060	7,317
Други позиции	-	-	11	9
Общо	816,685	762,047	52,838	62,142
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	-	-	-
Институции	44	4,722	22	2,333
Предприятия	3,821	156	3,821	156
Други позиции	2,246	746	2,246	746
Общо	6,111	5,624	6,089	3,235
Общо рисковопрегледени експозиции за кредитен риск			6,546,743	6,518,978
Общ размер на експозициите към пазарен риск			4,713	5,525
Размер на експозициите за операционен риск			523,913	547,363
Общ размер на рисковите експозиции			7,075,369	7,071,866
Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2021	2020	2021	2020
Базов собствен капитал от първи ред	1,264,009	1,285,945	17.86%	18.18%
Капитал от първи ред	1,518,267	1,540,203	21.46%	21.78%
Собствен капитал	1,518,267	1,540,203	21.46%	21.78%

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19

(i) *Обща информация за Ковид- 19 и ефекта върху икономиката*

Във връзка с пандемичната вълна от Covid-19 (Коронавирус), която придоби глобални измерения в края на м. февруари и началото на м. март 2020 г. и впоследствие продължи с различни етапи на интензивност през цялата 2020 г., което доведе до значително намаление на финансовата активност в световен мащаб, Банката е анализираща на база на текущо наличните данни потенциалния ефект върху финансовото си състояние и по-специално върху използваните модели, съгласно МСФО 9.

Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на МСФО 7 и МСФО 9, както и препоръките на Европейския орган за ценните книжа и пазарите (ЕОЦКП).

Следва да бъде отбелязано, че към датата на изготвянето на настоящите индивидуални финансови отчети икономическата активност все още ненапълно възстановена и все още не е налична достатъчно стабилна статистическа информация, както за реалния ефект върху българската и световна икономика, така и за налични значими прогнозни данни за тяхното възстановяване през следващите месеци.

(ii) *Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус)*

С решение на Народното събрание на Република България от 13 март 2020 г. бе въведено извънредно положение, което изтече на 13 май 2020 г. Подобни мерки бяха предприети от всички държави членки на Европейския съюз, както и от основните търговски партньори (извън Европейския съюз) на Република България. Впоследствие, след като извънредното положение беше отменено, правителството на Република България въведе извънредна епидемична обстановка, която продължава и към края на финансовата година, както и към момента на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

В резултат на наложените мерки от страна на правителствата в световен мащаб, значителната част от икономическата активност в отделните държави беше преустановена, а като допълнение и значителна част от международната търговия беше възпрепятствана.

Въпреки последвалото отпадане и частично въвеждане отново на ограничителните мерки, международните финансови институции и международните кредитни агенции очакват съществен икономически ефект в краткосрочен план, като общите нива на ръст на икономиката се очаква да бъдат възстановени през 2021-2022 година.

Ръководството на Банката е анализиращо очаквания ефект, както върху икономическия ръст, така и в кредитното качество на държавите, към които тя има експозиции, като анализът е представен по-долу.

Ефект върху икономическия растеж

В таблицата по-долу е представена информацията относно очакванията за икономически ръст на Република България, съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

	Исторически Данни (%)		Прогнозни Данни (%)			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Икономически ръст на БВП	3.4%	-4.2%	4.5%	4.4%	4.0%	3.6%

В таблицата по-долу е представена информацията относно очакванията за икономически ръст на държавите от Еврозоната (представляващи основния външен пазар на Република България),

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(ii) Развитие на Пандемията от Covid-19 (Коронавирус), продължение

съгласно данните на Международния валутен фонд, включително прогнозни данни след настъпването на пандемичната обстановка, свързана с Covid-19 (Коронавирус).

Икономически ръст на БВП	Исторически Данни (%)		Прогнозни Данни (%)			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1.50%	-6.30%	5.00%	4.30%	2.00%	1.60%

Видно от горните данни, Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България и на основните ѝ търговски партньори, като на някои от пазарите очакваното намаление на брутния вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозираните нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус), вследствие на предприетите мерки от страна на правителствата за ваксинация и мерки стимулиращи икономическата активност.

Ефект върху кредитните рейтинги

В резултат от очакваните икономически ефекти от забавената обща активност, част от рейтинговите агенции влошиха своите перспективи по дългосрочните дългови позиции, както по отношение на суверенния дълг, така и по отношение на корпоративните дългови позиции. В таблицата по-долу е представена информация за промяната в кредитния рейтинг (включително перспективата), присъден от Fitch на Република България.

	Към 21.01.2022	
	Рейтинг	Перспектива
Република България	BBB	Позитивна

Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг на множество държави, Ръководството счита, че преди изтичане на по-дълъг период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Банката оперира, не може да извърши достатъчно устойчива и сигурна оценка за ефекта, който Covid-19 (Коронавирус) може да окаже.

(iii) Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9

Ръководството на Банката извърши анализ на очаквания ефект върху общия модел на МСФО 9, резултатите, от който са детайлно представени по-долу. Следва да бъде отбелязано, че фокусът на въпросния анализ беше поставен върху:

- Оценката на влошаването на кредитното качество на контрагентите
- Оценката за потенциалния ефект върху очакваните кредитни загуби от експозициите към контрагентите

Общото заключение на Ръководството на Банката е, че към момента на издаване на настоящия отчет в краткосрочен план не се очаква значително влошаване на кредитното качество на контрагентите поради:

Бележки към финансовите отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Ковид-19, продължение

(iii) *Анализ на ефекта върху модела по МСФО 9, продължение*

- Предприетите мерки от правителството на Република България, правителствата на държавите, включително по отношение на приложените частни мораториуми, които към настоящия момент не водят допълнителни индикации за значително влошено кредитно качество на контрагентите. Ръководството стриктно продължава да следи за наличието на дългосрочни индикации за влошаване, като общите временни потенциални ликвидни проблеми на контрагентите, породени пряко от Covid-19 (Коронавируса) не се считат за индикации за влошаване на кредитното качество.
- Към настоящия момент, въпреки цялостното намаление на перспективите и ограничените случаи на влошаване на кредитния рейтинг, Ръководството счита, че преди изтичане на по-значителен период от време, през който може да проличат симптоми на влошаване в общото кредитно качество, както на инвестициите, така и в общата среда, в която Банката оперира, влиянието върху общото ниво на очакваните кредитни загуби е ограничено.

По отношение на модела за изчисляване на очакваните кредитни загуби, Ръководството счита, че все още поради липсата на стабилни данни не е възможно да бъде извършена значителна промяна в общия модел. Въпреки това Ръководството отчита възможните краткосрочни рискове върху общото развитие на икономиката на Република България, като на някои от индустриите очакваното намаление на Брутният вътрешен продукт би било значително, но взема предвид и общите очаквания за бързо възстановяване в периода 2021-2022 с очаквания за завръщане до средните прогнозиран нива на растеж преди Covid-19 (Коронавирус).

(iv) *Кредитен мораториум*

През април 2020 г. Българската народна банка утвърди изготвения от Асоциацията на банките в България (АББ) Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с COVID-19, както и удължаването на сроковете на неговото действие и изменения, допълнително утвърдени през юли и декември 2020 г. Документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02), съгласно който отсрочването по такива експозиции не води автоматично до тяхното прекласифициране под формата на реструктуриране или неизпълнение.

Във връзка с приложения по-горе мораториум, част от кредитополучателите на Банката, също се възползваха от него, като общата стойност на предоговорените експозиции са 1,264,685 хил. лв., брутно от обезценка (1,235,915 хил. лв. нетно от обезценка), като към 31 декември 2020 г. общият размер на предоговорените експозиции, които са се възползвали от кредитния мораториум са в размер на 337,220 хил. лв., брутно от обезценка (335,775 хил. лв. нетно от обезценка).

Към 31.12.2021 г. няма експозиции, които да се възползват от мораториума.

В таблицата по-долу е представена информация за предоговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. са се възползвали от него на база на тип на кредитополучателя:

Бележки към финансовите отчети
3. Управление на риска, продължение
D. Други рискове – Ковид-19, продължение
(iv) Кредитен мораториум, продължение

в хил. лв.	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предоговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност	Брутна стойност	Обезценка	Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,618,826	(214,852)	2,403,974	217,791	(202)	217,589
Средно предприятие	1,039,260	(138,471)	900,789	37,082	(288)	36,794
Малко предприятие	505,348	(42,115)	463,233	19,257	(102)	19,155
Микро предприятие	349,338	(11,170)	338,168	21,932	(227)	21,705
Домакинства						
- Потребителски кредити	951,254	(65,547)	885,707	14,802	(158)	14,644
- Ипотечни кредити	918,117	(15,681)	902,436	23,462	-	23,462
- Кредитни карти	162,527	(23,043)	139,484	2,894	(468)	2,426
- Други програми и обезпечени финансираня	5,098	-	5,098	-	-	-
Общо	6,549,768	(510,879)	6,038,889	337,220	(1,445)	335,775

В таблицата по-долу е представена информация за предоговорените експозиции в рамките на мораториума, които към 31 декември 2020 г. са се възползвали от него на база на фазата, съгласно МСФО 9, в която е класифицирана експозицията:

	Обща стойност на Кредитния портфейл			Предоговорени в рамките на мораториума		
	Брутна стойност	Обезценка	Амортизира на стойност	Брутна стойност	Обезценка	Амортизира на стойност
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначално то признаване (фаза 1)	4,053,162	(12,184)	4,040,978	300,858	(451)	300,407
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначално то признаване (фаза 2)	1,001,689	(59,623)	942,066	34,820	(570)	34,250
Общо	5,054,851	(71,807)	4,983,044	335,678	(1,021)	334,657

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Банката. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Банката извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след междуклонови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след междуклонови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Приходи от лихви	308,538	292,081	18	79	308,556	292,160
Разходи за лихви	(42,114)	(59,500)	(3,298)	(11)	(45,412)	(59,511)
Нетен лихвен доход	266,424	232,581	(3,280)	68	263,144	232,649
Приходи от такси и комисиони	134,350	111,824	8,665	4,426	143,015	116,250
Разходи за такси и комисиони	(23,978)	(20,373)	(172)	(28)	(24,150)	(20,401)
Нетен доход от такси и комисиони	110,372	91,451	8,493	4,398	118,865	95,849
Нетни приходи от търговски операции	13,466	10,526	1,914	1,465	15,380	11,991
Административни разходи	(176,452)	(179,184)	(2,989)	(2,658)	(179,441)	(181,842)
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Активи	10,809,481	10,805,491	459,389	27,338	11,268,870	10,832,829
Пасиви	9,432,473	9,288,211	567,533	366,869	10,000,006	9,655,080

Бележки към финансовите отчети

4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2021 г.:

в хил. лв.

	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Бизнес						
Корпоративно банкиране	3,220,981	1,295,897	99,688	31,971	-	206
Малки и средни предприятия	865,240	502,868	31,485	20,401	-	135
Банкиране на дребно	2,229,360	7,631,288	150,146	66,032	-	3,071
Трежъри	3,440,006	106,063	(4,723)	870	15,380	1,085
Други	1,513,283	463,890	(13,452)	(409)	-	6,871
Общо	11,268,870	10,000,006	263,144	118,865	15,380	11,368

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Банката, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Банката определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Банката определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Банката използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни, използвани в моделите за оценяване, обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни, използвани в моделите за оценяване, намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Банката оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Банката използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюризация. Моделите за оценяване, които използват значими

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лещания и за избора на подходящи дисконтни проценти.

Банката има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Предлагането на нови модели и на промени в съществуващите модели се извършва от Дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от Дирекция Анализ и контрол на риска на Банката;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, Управление на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Бележки към финансовите отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.
31 декември 2021

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	4,507	260,884	14	265,405
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	855,570	45,585	-	901,155
Деривати държани за управление на риска, нетно	1,042	-	-	1,042
Общо	861,119	306,469	14	1,167,602
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	2,164	-	2,164

в хил. лв.
31 декември 2020

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	4,320	259,557	14	263,891
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	644,374	24,011	-	668,385
Деривати държани за управление на риска, нетно	724	3,976	-	4,700
Общо	649,418	287,544	14	936,976

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

Бележки към финансовите отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение
в хил. лв.

31 декември 2021	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,868,853	-	1,868,853	1,868,853
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	318,404	-	-	318,404	316,139
Вземания от банки и финансови институции	-	87,412	-	87,412	87,412
Вземания от клиенти	-	924,962	5,499,390	6,424,352	6,315,581
Общо	318,404	2,881,227	5,499,390	8,699,021	8,587,985
Пасиви					
Задължения към банки	-	29,879	-	29,879	29,879
Задължения към други клиенти	-	5,580,080	3,845,582	9,425,662	9,425,251
Други привлечени средства	-	106,253	-	106,253	106,271
Хибриден дълг	-	320,733	-	320,733	320,733
Общо	-	6,036,945	3,845,582	9,882,527	9,882,134

в хил. лв.

31 декември 2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2,060,496	-	2,060,496	2,060,496
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	207,740	-	-	207,740	199,830
Вземания от банки и финансови институции	-	106,085	-	106,085	106,085
Вземания от клиенти	-	1,055,845	5,105,857	6,161,702	6,038,889
Общо	207,740	3,222,426	5,105,857	8,536,023	8,405,300
Пасиви					
Задължения към банки	-	14,340	-	14,340	14,340
Задължения към други клиенти	-	4,914,768	4,191,036	9,105,804	9,100,155
Други привлечени средства	-	104,165	-	104,165	104,151
Хибриден дълг	-	267,579	-	267,579	267,579
Общо	-	5,300,852	4,191,036	9,491,888	9,486,225

Бележки към финансовите отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредити с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

<i>в хил. лв.</i>	2021	2020
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	311	511
Приходи от лихви по пасиви	50	-
Голямо предприятие	89,510	86,700
Средно предприятие	32,515	30,872
Малко предприятие	17,968	18,897
Микро предприятие	22,832	15,015
Домакинства	127,522	123,142
Дългови инструменти	17,848	17,023
	308,556	292,160
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(2)	(9)
Депозити от други клиенти	(9,131)	(26,352)
Други привлечени средства	(738)	(786)
Хибриден дълг	(27,634)	(27,541)
Разходи за лихви по активи	(7,897)	(4,798)
Лизингови договори и други	(10)	(25)
	(45,412)	(59,511)
Нетен лихвен доход	263,144	232,649

За 2021 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 40,830 хил. лв. (2020 г.: 29,640 хил. лв.).

Бележки към финансовите отчети

7. Нетен доход от такси и комисиони

в хил. лв.

Приходи от такси и комисиони	2021	2020
Акредитиви и гаранции	3,387	2,381
Платежни операции	23,890	18,936
Клиентски сметки	36,840	32,744
Картови услуги	36,405	31,339
Други	42,493	30,850
	143,015	116,250
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(593)	(462)
Платежни системи	(2,895)	(2,315)
Картови услуги	(16,433)	(14,090)
Други	(4,229)	(3,534)
	(24,150)	(20,401)
Нетен доход от такси и комисиони	118,865	95,849

8. Нетни приходи от търговски операции

в хил. лв.

	2021	2020
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	32	(51)
- капиталови инструменти	200	(120)
- промени във валутните курсове	15,148	12,162
Нетни приходи от търговски операции	15,380	11,991

9. Други нетни оперативни приходи

в хил. лв.

	2021	2020
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи/(разходи) от сделки и преоценки на злато и благородни метали	1,169	574
- приходи от наеми	5,702	5,740
- дългови инструменти	1,058	1,583
- капиталови инструменти	27	2,188
- доход от управление на цедирани вземания	3,075	162
- доход от управление на кредити, придобити чрез бизнес комбинация	337	97
Други нетни оперативни приходи	11,368	10,344

Бележки към финансовите отчети

10. Административни разходи

в хил. лв.	2021	2020
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	65,440	61,877
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	11,379	12,435
- Амортизация на активи с право на ползване	33,915	33,838
- Реклама	8,176	9,307
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	12,265	11,931
- Други разходи за външни услуги	48,266	52,454
Административни разходи	179,441	181,842

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала към 31 декември 2021 г. е 2,466 човека (31 декември 2020 г.: 2,524).

Начислените за 2021 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 569 хил. лв. Начислените за 2020 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 331 хил. лв. За 2021 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори, а за 2020 г. те са 153 хил. лв.

11. Обезценка

в хил. лв.	2021	2020
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(152,369)	(133,522)
Задбалансови ангажменти	(769)	(490)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	30,381	39,998
Задбалансови ангажменти	263	354
Разходи за обезценка, нетно	(122,494)	(93,660)

Разходите за обезценка за 2021 г. и 2020 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Банката при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към финансовите отчети
12. Други приходи/(разходи), нетно

в хил. лв.	2021	2020
(Загуби)/печалби от продажба и отписване на активи придобити като обезпечения	(6,041)	1,547
Преоценка на инвестиционни имоти	30,340	2,312
Приходи/(разходи) от продажба на инвестиционни имоти	16	(368)
Приходи от дивиденди	401	374
(Разходи) за гаранционни схеми	(22,202)	(34,608)
Приходи/(разходи) за провизии по съдебни спорове	508	(69)
Други приходи, нетно	1,732	(938)
Общо	4,754	(31,750)

13. Разходи за данъци

в хил. лв.	2021	2020
Текущи данъци	(6,171)	98
Отсрочени данъци (виж бележка 20)	(5,322)	(4,798)
Разходи за данъци	(11,493)	(4,700)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	2021	2020
Счетоводна печалба преди облагане	111,576	43,581
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2021 г. и 10% за 2020 г.)	11,158	4,358
Ефект от данъчни ставки в други юрисдикции	110	313
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	177	29
Други разлики	48	-
Разходи за данък върху дохода	11,493	4,700
Ефективна данъчна ставка	10.30%	10.78%

14. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	2021	2020
Каса		
- в левове	189,399	135,249
- в чуждестранна валута	58,053	40,692
Вземания от централни банки	1,455,801	1,620,906
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	165,600	263,649
Общо	1,868,853	2,060,496

Бележки към финансовите отчети

15. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв	2021	2020
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	367,761	258,766
- деноминирани в чуждестранна валута	211,288	180,725
Чужди правителства	433,129	404,728
Предприятия	317,559	236,484
Чуждестранни банки	124,057	24,011
Други издатели - капиталови инструменти	28,905	27,392
Общо	1,482,699	1,132,106
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	901,155	668,385
Отчитани по амортизирана стойност	316,139	199,830
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	265,405	263,891
Общо	1,482,699	1,132,106

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 83,314 хил. лв. (86,103 хил. лв. към 2020 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2021 г., както и към края на 2020 г., няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

16. Вземания от банки и финансови институции

(a) Анализ по видове

в хил. лв.	2021	2020
Вземания от банки	38,727	34,094
Други	48,685	71,991
Общо	87,412	106,085

(b) Географски анализ

в хил. лв.	2021	2020
Местни банки и финансови институции	22,164	39,570
Чуждестранни банки и финансови институции	65,248	66,515
Общо	87,412	106,085

Бележки към финансовите отчети
17. Вземания от клиенти
в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2021 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,243,447	(142,067)	2,101,380
Средно предприятие	1,250,249	(149,960)	1,100,289
Малко предприятие	549,802	(57,490)	492,312
Микро предприятие	501,076	(42,835)	458,241
Домакинства			
- Потребителски кредити	1,048,171	(46,295)	1,001,876
- Ипотечни кредити	1,033,864	(10,977)	1,022,887
- Кредитни карти	149,695	(14,116)	135,579
- Други програми и обезпечени финансираня	3,017	-	3,017
Общо	6,779,321	(463,740)	6,315,581

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2020 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,618,826	(214,852)	2,403,974
Средно предприятие	1,039,260	(138,471)	900,789
Малко предприятие	505,348	(42,115)	463,233
Микро предприятие	349,338	(11,170)	338,168
Домакинства			
- Потребителски кредити	951,254	(65,547)	885,707
- Ипотечни кредити	918,117	(15,681)	902,436
- Кредитни карти	162,527	(23,043)	139,484
- Други програми и обезпечени финансираня	5,098	-	5,098
Общо	6,549,768	(510,879)	6,038,889

(а) Движение в обезценката
в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2021 г.	510,879
Допълнително начислена	152,369
Реинтегрирана	(30,381)
Отписани вземания	(170,781)
Други	1,654
Салдо към 31 декември 2021 г.	463,740

Бележки към финансовите отчети
18. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв.</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2020 г.	22,208	138,341	6,575	14,463	65,393	246,980
Придобити	-	251	-	10,920	67	11,238
Излезли от употреба	-	(3,181)	-	(56)	(1,388)	(4,625)
Прехвърлени	-	3,495	57	(9,013)	125	(5,336)
Към 31 декември 2020 г.	22,208	138,906	6,632	16,314	64,197	248,257
Придобити	4,035	24	-	9,403	-	13,462
Излезли от употреба	-	(11,782)	-	-	(4,369)	(16,151)
Прехвърлени	-	6,778	-	(8,574)	130	(1,666)
Към 31 декември 2021 г.	26,243	133,926	6,632	17,143	59,958	243,902
Амортизация						
Към 1 януари 2020 г.	5,278	117,598	6,314	-	40,383	169,573
Начислена през годината	807	6,672	120	-	2,677	10,276
За излезлите от употреба	-	(3,176)	-	-	(1,388)	(4,564)
Към 31 декември 2020 г.	6,085	121,094	6,434	-	41,672	175,285
Начислена през годината	807	5,643	110	-	2,304	8,864
За излезлите от употреба	-	(11,763)	-	-	(4,365)	(16,128)
Към 31 декември 2021 г.	6,892	114,974	6,544	-	39,611	168,021
Балансова стойност						
Към 1 януари 2020 г.	16,930	20,743	261	14,463	25,010	77,407
Към 31 декември 2020 г.	16,123	17,812	198	16,314	22,525	72,972
Към 31 декември 2021 г.	19,351	18,952	88	17,143	20,347	75,881

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Банката изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2021 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Бележки към финансовите отчети

18. Имоти и оборудване, продължение

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, вземайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.	1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%). 2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем). 3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем). 5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък); • периодите за анулиране са по-къси (по-дълги); • нивото на заетост е по-високо (по-ниско); • периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или • дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).
2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност. Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.	1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%). 2. Период за реализация (средно 6 месеца след офертиране). 3. коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%). 4. коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025). 5. коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).	Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако: • очаквания пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък); • периодите за продажба са по-къси (по-дълги); • има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към финансовите отчети
19. Нематериални активи
в хил. лв.
Отчетна стойност
Към 1 януари 2020 г.

Придобити

Излезли от употреба

Прехвърлени

Към 31 декември 2020 г.

Придобити

Прехвърлени

Към 31 декември 2021 г.
Амортизация
Към 1 януари 2020 г.

Начислена през годината

За излезлите от употреба

Към 31 декември 2020 г.

Начислена през годината

Към 31 декември 2021 г.
Балансова стойност
Към 1 януари 2020 г.
Към 31 декември 2020 г.
Към 31 декември 2021 г.
**Програмни продукти и
лицензи**
Общо

	40,157	40,157
	95	95
	(1)	(1)
	5,336	5,336
	45,587	45,587
	2	2
	1,666	1,666
	47,255	47,255
	28,751	28,751
	2,159	2,159
	(1)	(1)
	30,909	30,909
	2,515	2,515
	33,424	33,424
	11,406	11,406
	14,678	14,678
	13,831	13,831

20. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10%.

Признатите отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят за следните позиции:

в хил. лв.

	Активи		Пасиви		Нетно	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Имоти, оборудване и нематериални активи	-	-	2,800	2,677	2,800	2,677
Инвестиционни имоти	-	-	23,675	20,617	23,675	20,617
Данъчна загуба	-	(2,089)	-	-	-	(2,089)
Други	(201)	(253)	334	334	133	81
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(201)	(2,342)	26,809	23,628	26,608	21,286

Движенията във временните разлики през 2021 г. в размер на 5,322 хил. лв. се признават в печалбата за годината.

21. Активи придобити като обезпечения
в хил. лв.

	2021	2020
Земи	249,612	467,564
Сгради	187,962	204,079
Машины, съоръжения и транспортни средства	12,596	33,594
Стопански инвентар	817	805
Общо	450,987	706,042

Бележки към финансовите отчети

21. Активи придобити като обезпечения, продължение

Активите придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 18.

22. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2021 г.	414,021
Придобити	197
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	290,975
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	30,340
Отписани при продажба	(2,683)
Салдо към 31 декември 2021 г.	732,850

23. Инвестиции в дъщерни дружества

Инвестициите в дъщерни предприятия (виж бележка 36) са както следва:

	в хил. лв.		
Предприятие:	% участие в капитала	цена на придобиване	балансова стойност
First Investment Finance B.V., Нидерландия	100%	3,947	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	5,443
First Investment Bank - Albania Sh.a.	100%	23,420	23,420
Дебита ООД	70%	105	1
Реалтор ООД	51%	78	4
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	3,315
Болкан файненшъл сървисис ЕАД	100%	7,743	7,743
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-
Майфин ЕАД	100%	2,000	2,000
Общо		46,051	(178)

	в хил. лв.		
Предприятие:	% участие в капитала	цена на придобиване	балансова стойност
First Investment Finance B.V., Нидерландия	100%	3,947	3,947
Дайнърс клуб България АД	94.79%	5,443	5,443
First Investment Bank - Albania Sh.a.	100%	23,420	23,420
Дебита ООД	70%	105	1
Реалтор ООД	51%	77	3
Фи Хелт застраховане АД	59.10%	3,315	3,315
Болкан файненшъл сървисис ЕАД	100%	7,743	7,743
Търнараунд Мениджмънт ЕООД	100%	-	-
Криейтив Инвестмънт ЕООД	100%	-	-
Лега Салюшънс ЕООД	100%	-	-
АМС имоти ЕООД	100%	-	-
Майфин ЕАД	100%	1,000	1,000
Общо		45,050	(178)

Бележки към финансовите отчети

24. Активи с право на ползване

в хил. лв.

Към 1 януари 2021 г.	139,837
Амортизация	(33,915)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	(28,197)
Към 31 декември 2021 г.	77,725

Лизингови задължения

Към 1 януари 2021 г.	139,868
Лизингови плащания	(33,915)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	(28,168)
Към 31 декември 2021 г.	77,785

Активите с право на ползване, които Банката признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България и Кипър, така и сградите, в които се помещава централното ѝ управление. При извършването на първоначалното признаване Банката е анализираща и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Банката ще използва активите. През 2021 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Банката е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава намаление в размера на активите с право на ползване в размер на 28,197 хил. лв. и на лизинговите задължения в размер на 28,168 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Банката е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.

Матуритетен анализ на лизинговите задължения

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
Към 1 януари 2021 г.	31,080	108,788	139,868
Към 31 декември 2021 г.	19,527	58,258	77,785

Бележки към финансовите отчети

25. Други активи

<i>в хил. лв.</i>	2021	2020
Разходи за бъдещи периоди	14,779	10,596
Злато	2,765	2,598
Други активи	98,592	84,527
Общо	116,136	97,721

26. Задължения към банки

<i>в хил. лв.</i>	2021	2020
Срочни депозити	-	-
Текущи сметки	29,879	14,340
Общо	29,879	14,340

27. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв.</i>	2021	2020
Граждани		
- на виждане	2,275,583	1,819,473
- срочни и спестовни депозити	4,718,411	5,055,784
Търговци и публични институции		
- на виждане	1,996,496	1,709,538
- срочни депозити	434,761	515,360
Общо	9,425,251	9,100,155

28. Други привлечени средства

<i>в хил. лв.</i>	2021	2020
Задължения по потвърдени акредитиви	3,388	6,776
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	74,018	73,742
Задължения по получени финансираня	26,227	23,633
Задължения свързани със структуриран инвестиционен продукт	2,638	-
Общо	106,271	104,151

Бележки към финансовите отчети
28. Други привлечени средства, продължение

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0% - 1.087%	30.09.2025 г.	2,731
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	15,525
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	7,971
Общо			26,227

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.136%	30.09.2025 г.	4,244
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	3,252
Общо			23,633

29. Хибриден дълг

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Хибриден дълг с главница 27.133 млн. евро	53,068	53,154
Общо	307,326	320,733

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2020 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Общо	254,258	267,579

Бележки към финансовите отчети

29. Хибриден дълг, продължение

Облигациите и по четирите емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Четирите инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

Към 31.12.2021 г. за сумата от 27,133 хил. евро (левова равностойност от 53,068 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулятивни, необезпечени, дълбоко подчинени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми облигации, регистрирани на два транша – на 22-ри декември 2021 г. и на 29-ти декември 2021 г. - при „Клиръстрийм Банкинг“ С.А. с общ ISIN код XS2419929422, Банката все още не е подала искане до Българската народна банка за включване на привлечената сума в допълнителния капитал от първи ред на Банката по смисъла на чл. 52 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

30. Други пасиви

в хил. лв.	2021	2020
Задължения към персонала	1,289	1,328
Провизии по съдебни спорове	523	1,031
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,343	838
Други кредитори	4,662	4,082
Общо	7,817	7,279

Провизиите по съдебни спорове са изчислени на базата на очакванията на Банката (използвайки вътрешни и външни експерти) относно изхода на заведените срещу нея съдебни искове.

31. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2021 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премиерният резерв на Банката се е увеличил с 153,017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250,017 хил. лв. (към 31 декември 2019 г.: 97,000 хил. лв.)

Бележки към финансовите отчети

31. Капитал и резерви, продължение

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2021 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	31.36
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	31.36
Българска банка за развитие АД	27,350,000	18.35
Valea Foundation	11,734,800	7.87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	11.06
Общо	149,084,800	100.00

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2021 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

32. Условни задължения

Задбалансови пасиви

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

в хил. лв.	2021	2020
Банкови гаранции	161,233	179,964
Неизползвани кредитни линии	644,288	556,694
Акредитиви	12,507	26,227
Общо	818,028	762,885
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,343	838

Бележки към финансовите отчети

32. Условни задължения, продължение

Задбалансови пасиви, продължение

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Сключването на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2021	2020
Парични средства и вземания от централни банки	1,868,853	2,060,496
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	46,787	69,548
Общо	1,915,640	2,130,044

34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средноаритметично на месечните салда за всички инструменти.

в хил. лв.	2021	2020
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,866,440	1,805,611
Инвестиции в ценни книжа	1,350,821	992,806
Вземания от банки и финансови институции	79,671	77,874
Вземания от клиенти	6,193,428	5,944,279
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	15,916	6,528
Задължения към други клиенти	9,242,419	8,717,998
Други привлечени средства	104,227	106,260
Хибриден дълг	272,944	268,898

Бележки към финансовите отчети

35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани, ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност в хил. лв.	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2021	2020	2021	2020
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	1,769	2,327	84,580	20,908
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	1,746	(558)	(914)	63,672
Кредитна експозиция в края на периода	3,515	1,769	83,666	84,580
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	13,275	11,718	113,352	118,118
Получени/(изплатени) през периода	450	1,557	11,998	(4,766)
В края на периода	13,725	13,275	125,350	113,352
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	2,955	18,748
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	2,913	(15,793)
Депозити в края на периода	-	-	5,868	2,955
Други вземания				
В началото на периода	-	-	17,565	16,790
Получени/(изплатени) през периода	-	-	472	775
В края на периода	-	-	18,037	17,565
Други задължения				
В началото на периода	-	-	100	100
Получени/(изплатени) през периода	-	-	320	-
В края на периода	-	-	420	100
Издадени условни задължения от Банката				
В началото на периода	1,031	975	3,412	4,235
Отпуснати/(изтекли) през периода	30	56	(620)	(823)
В края на периода	1,061	1,031	2,792	3,412
Лизингови задължения				
В началото на периода	-	-	-	-
Получени/(изплатени) през периода	-	-	1,513	-
В края на периода	-	-	1,513	-

Бележки към финансовите отчети
35. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2021	2020	2021	2020
в хил. лв.				
Приходи от лихви	24	25	3,089	3,325
Разходи за лихви	8	10	547	22
Приходи от такси и комисиони	16	14	1,082	368
Разходи за такси и комисиони	4	3	296	295

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2021 г. са в размер на 10,863 хил. лв. (2020 г.: 10,087 хил. лв.), а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 1,882 хил. лв. (2020 г.: 1,985 хил. лв.)

36. Дъщерни предприятия
(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 94.79%.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2021 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%.

Бележки към финансовите отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(d) „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД - в ликвидация**

През януари 2010 г. в Търговския регистър бяха вписани дружествата „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД, учредени съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1. „Дебита” ООД - 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

2. „Реалтор” ООД – в ликвидация - 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти.

По решение на общото събрание на съдружниците, проведено на 14.06.2021 г. дейността на дружество „Реалтор” ООД се прекратява и е открита процедура по ликвидация със срок на ликвидацията шест месеца. Поканата до кредиторите е обявена в търговски регистър и РЮЛНЦ на 08.09.2021 г, от когато тече и срокът на ликвидацията.

(e) „Фи Хелт застраховане” АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт” АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт” АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане” АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване” и застраховка „Злополука”. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби”. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%.

(f) „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,437 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%.

По решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД от 11.11.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 22.12.2021 г., се прекратява дейността на дружеството, обявява се в ликвидация и е открита процедура по ликвидация. Процедурата по ликвидация ще продължи с обявяване в Търговски регистър и РЮЛНЦ на покана до кредиторите от назначения ликвидатор, след изтичане на законоустановения срок на уведомление до органа по приходите.

Бележки към финансовите отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(г) „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД – заличен търговец, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД**

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД и „Лега Салюшънс“ ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД, „Криейтив Инвестмънт“ ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс“ ЕООД) и други.

След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД-заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

(h) АМС „Имоти“ ЕООД

АМС „Имоти“ ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2021 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

(i) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Банката на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чийто предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Банката е одобрено от Надзорния съвет на Банката на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Банката е внесла капитала по набирателна сметка, като внесеният капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Банката е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лиценза платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г. с вписване № 20200325093135.

Капиталът на дружеството е увеличен от 1 000 хил. лв. на 2 000 хил. лв., чрез издаване и записване от Банката като едноличен собственик на капитала на нови 1 000 000 броя обикновени, поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лева всяка една, на обща стойност 1 000 000 (един милион) лева. Решението за увеличение на капитала е взето на заседание на Управителния съвет на банката, проведено на 17.06.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката, на заседание проведено на 30.06.2021 г. Увеличението на капитала на дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 02.09.2021 г. с вписване № 20210902164014.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт“ ЕООД-заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличен собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

Бележки към финансовите отчети

37. Събития, възникнали след отчетния период, продължение

- На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия срещу Украйна. В отговор на руските действия срещу Украйна, страните от ЕС и САЩ пристъпиха към налагане на широки санкции срещу Русия и Беларус, включително, но не само, големи руски банки, някои други компании, членове на руския парламент и някои членове на руския елит и техните семейства, но също така забрана на първичната/вторичната търговия на държавни дългови инструменти и други избрани ценни книжа. Вторичните ефекти, като покачването на цените и достатъчността на енергийните доставки в Европа и икономическото въздействие на различни сценарии, са трудни за прогнозиране и могат да имат значителен ефект върху икономиката на ЕС. Кризата има потенциала да влоши и без това стресираната ситуация с цените на енергията в Европа, което може да доведе до забавяне на икономиката и до увеличаване на загубите, включително по-високи обезценки.

Рисковете за бъдещото развитие включват потенциални въздействия върху бизнес модела от макроикономическа и глобална геополитическа несигурност, свързана с руските действия срещу Украйна. Активността на клиентите също така може да бъде повлияна от по-високите цени на енергията и спирането на веригата за покупки.

Банката продължава да следи отблизо ситуацията, като извършва допълнителни стрес тестове при различни сценарии. Експозицията на Банката към контрагенти от Русия, Украйна и Беларус не е съществена.

Към момента на изготвяне на финансовите отчети ръководството не очаква като цяло кризата да има непосредствено значително влияние върху операциите на Банката.